

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області за січень 2023 року

Об'єкти, створи і періодичність відбору проб в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області на 2023 рік визначені «Програмою державного моніторингу вод (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод)» (далі-Програма), затвердженою наказом Міндовкілля від 17.01.2023 № 27 та «Порядком здійснення державного моніторингу вод», затвердженого наказом Держводагентства України від 25.01.2023 № 18.

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться **на 40 пунктах спостережень**, із них:

- 11- операційний моніторинг, у т.ч. 4- поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання та 7 - транскордонні водотоки;
- 27 - діагностичний моніторинг;
- 2- дослідницький моніторинг.

Суббасейн Прип'яті

Відібрано 34 проби при плані-40 (85 %), із них: 4- питні водозабори та 6- транскордонні водотоки та виконано 200 вимірювань фізико-хімічних показників якості і властивостей поверхневих вод, при плані 220.

У зв'язку з небезпекою мінування території у період минулих бойових дій МОЗМ дніпровських водосховищ не здійснював відбір 4-х проб:

- р. Прип'ять, 60 км, кордон з Білоруссю, с. Довляди;
- р. Прип'ять, м. Прип'ять;
- р. Прип'ять, м. Чорнобиль;
- р. Уж, перед впадінням в р. Прип'ять, вплив дифузних джерел забруднення.

Крім того РОВР у Хмельницькій області не здійснював відбір проб в рамках дослідницького моніторингу:

- р. Хомора, 500 м вище випуску стічних вод КП «Понінківська картонно-паперова фабрика»
- р. Хомора, 500 м нижче випуску стічних вод КП «Понінківська картонно-паперова фабрика».

В цілому значення більшості показників якості масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті на питних водозаборах та транскордонних водотоках знаходиться значно нижче ГДК для водойм госпитного та рибогосподарського водокористування.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

●БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення – 2,81 мгО₂/дм³ р. Стир, с. Зарічне

максимальне значення -3,40 мгО₂/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці

●ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення – 22,55 мгО/дм³ р. Ствига, с. Познань

максимальне значення – 30,24 мгО/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

● амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³)

мінімальне значення – 0,130 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

максимальне значення 1,282 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці

- фосфат - іони (норма - 3,50 мг/дм³)
мінімальне значення – 0,022 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська
максимальне значення – 0,433 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк
- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 0,370 р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 1,815 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці
- нітрит - іони (норма - 3,30 мг/дм³) – в межах від 0,007 р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 0,086 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 241,0 р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 310,0 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³)
- 0,172 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- 0,201 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
- 0,206 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- 0,208 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
- 0,212 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
- 2,420 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³)
- 0,152 р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ:

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)
мінімальне значення – 18,59 мгО/дм³ р. Хомора, питний в/з м. Полонне
максимальне значення – 37,43 мгО/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький
- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення – 0,95 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький
максимальне значення – 3,12 мгО₂/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній - іон (норма-1,28 мг/дм³) – в межах від 0,110 р. Уж, питний в/з м. Коростень до 0,610 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький.
- нітрат-іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 0,130 р. Хомора, питний в/з м. Полонне до 1,07 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель.
- нітрит- іони (норма - 3,3 мг/дм³) – в межах від 0,03 р. Хомора, питний в/з м. Полонне до 0,017 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель.
- фосфат- іони (норма - 3,5 мг/дм³) – в межах від 0,018 р. Уж, питний в/з м. Коростень до 0,070 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх, питний в/з м. Хмельницький.
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 176 р. Уж, питний в/з м. Коростень до 447 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх. питний в/з м. Хмельницький.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):
- 0,375 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель;
- 1,815 мг/дм³ р. Уж, питний в/з м. Коростень.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
- 0,060 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький;
- 0,072 мг/дм³ р. Уж, питний в/з м. Коростень;

- 0,140 мг/дм³ р. Хомора, питний в/з м. Полонне;
- 0,224 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин у суббасейні Прип'яті відібрано 34 проби та доставлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону, м. Вишгород. Протоколи результатів вимірювань пріоритетних речовин від лабораторії за січень не надходили.

Вміст розчиненого у поверхневих водах суббасейну Прип'яті кисню становив 7,17-13,76 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Суббасейн середнього Дніпра у межах Житомирської області.

В рамках Програми БУВР Прип'яті в суббасейні середнього Дніпра здійснює моніторинг масивів поверхневих вод на 10 пунктах спостережень, із них 5-поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород. Протоколи результатів вимірювань пріоритетних речовин від лабораторії за січень не надходили.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ:

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)
мінімальне значення – 28,56 мгО/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх, питний в/з смт. Нова Борова
максимальне значення – 36,21 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів
- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення – 2,80 мгО₂/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх, питний в/з смт. Нова Борова
максимальне значення – 3,28 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³) – в межах від 0,160 р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир до 0,410 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів.
- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 0,240 р. Ірша, Малинське вдсх, питний в/з м. Малин до 0,740 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів.
- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³) – в межах від 0,011 р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир до 0,023 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів.
- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³) – в межах від 0,014 р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир та р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів до 0,027 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх, питний в/з м. Малин.
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 236 р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир до 363 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., питний в/з м. Малин.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,263 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., питний в/з смт. Нова Борова;
- 0,405 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів;
- 0,475 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир;
- 0,780 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,795 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., питний в/з м. Малин.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
- 0,064 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., питний в/з смт. Нова Борова;
- 0,096 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів;
- 0,112 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,160 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир;
- 0,432 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., питний в/з м. Малин.

Вміст розчиненого у воді кисню у межах норми - 12,80-13,84 мгО₂/дм³.